

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร
2. เพื่อเปรียบเทียบ สภาพการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. วิธีดำเนินการวิจัย
การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น
2. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการทำการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ข้าราชการครูสายผู้สอนในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ในปีการศึกษา 2543 มีสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ 9 แห่ง และสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ 3 แห่ง มีข้าราชการครู สายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด 3,629 คน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่ม แบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling)
  - 2.1. ใช้ตารางสุ่มตัวอย่างของเครชชีและมอร์แกน (Rober V.Krejcie and Daryle W.Morgan) โดยยอมให้ผิดพลาดได้ร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 294 คน
  - 2.2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร แบ่งตามสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอจำนวน 9 อำเภอ กับ 3 กิ่งอำเภอ
  - 2.3 สุ่มตัวอย่างจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร จากจำนวน 9 อำเภอ กับ 3 กิ่งอำเภอ โดยทำการสุ่ม มาจำนวน 6 สำนักงานการประถมศึกษา

2.4 สุ่มจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ จาก 6 สำนักงาน โดยทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้มาจำนวน 6 กลุ่มโรงเรียน โดยได้มาสำนักงานละ 1 กลุ่มโรงเรียน

2.5 จากกลุ่มโรงเรียนทำการสุ่มครูมากลุ่มโรงเรียนละ 49 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 294 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามที่ผู้ทำการวิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถามข้าราชการครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร เกี่ยวกับการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยข้าราชการครู ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับประถมศึกษาประกอบด้วย

3.1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ วุฒิต่างการศึกษา และประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา

3.2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการเสริมสร้างพัฒนาวินัยข้าราชการครูของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน

3.2.1 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

3.2.2 การฝึกอบรมด้านวินัย

3.2.3 การสร้างขวัญและกำลังใจ

3.2.4 การจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีทัศนคติจิตสำนึก และพฤติกรรมไปในทางที่มีวินัย

แบบสอบถามนี้ ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ซึ่งได้ค่า IOC ของข้อคำถาม อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับข้าราชการครูสายผู้สอนในโรงเรียนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ออกแจกแบบสอบถามแก่ข้าราชการครูสายผู้สอนไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเอง และได้เก็บแบบสอบถามกลับ ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่ม ตั้งแต่ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 ถึงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2543 ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 294 ฉบับ คิดเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่ใช้ในการวิจัยได้ร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าการทดสอบที (t-test Independent)

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยในเรื่องการเสริมสร้างพัฒนาวิสัยข้าราชการครูสายผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ในเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครูสายผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมแล้ว พบว่า

1.1 สภาพโดยรวมในการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรของผู้บริหารสถานศึกษา มีระดับการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) และในรายด้าน ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 2.97 – 3.42) โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีสูงสุด รองลงมาคือการสร้างขวัญและกำลังใจอยู่ในลำดับที่ 2 รองลงมาคือการฝึกอบรมทางด้านวินัยอยู่ในลำดับที่ 3 และน้อยที่สุดคือการจูงใจ ผู้ได้บังคับบัญชาให้มีทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมไปในทางที่วินัย

1.2 การเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครูในด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร สภาพโดยรวมในเรื่องการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

1.2.1 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านวินัย ข้าราชการในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) ข้อที่มีระดับการเสริมสร้างที่สูงที่สุด คือเรื่องการไม่เปิดเผยความลับของทางราชการ อยู่ในลำดับที่ 1 การปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา อยู่ในลำดับที่ 2 การให้ความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการ อยู่ในลำดับที่ 3 การปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบแบบแผนของทางราชการอย่างเคร่งครัด อยู่ในลำดับที่ 4 และการวางตัวเป็นกลางทางการเมือง อยู่ในลำดับที่ 5 ($\bar{X} = 3.90 - 3.81$) และข้อ ที่มีระดับการเสริมสร้างที่ต่ำที่สุด คือ เรื่องการจัดการภายในสถานศึกษาโปร่งใสตรวจสอบได้ อยู่ในลำดับที่ 5 ผู้บริหารยึดหยุ่นกฎระเบียบตามตัวบุคคล อยู่ในลำดับที่ 4 การเอื้อประโยชน์ในหมู่ผู้บริหารด้วยกันอยู่

ในลำดับที่ 3 การอยู่โรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในลำดับที่ 2 และ ผู้บริหารไม่ชอบการปฏิบัติตนที่เป็นไปตามขั้นตอน อยู่ในลำดับที่ 1 ($\bar{X}=3.46 - 2.53$)

1.2.2 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านจรรยาบรรณครู ในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.43$) ข้อที่มีระดับการเสริมสร้างที่สูงที่สุดแต่อยู่ในระดับมาก คือเรื่องผู้บริหารสถานมีความภูมิใจในความเป็นครูอยู่ในลำดับที่ 1 การเข้มงวดในการส่งสอนนักเรียนอยู่ในลำดับที่ 2 และการประพฤติตนเป็นแบบอย่างไทยๆ อยู่ในลำดับที่ 3 ($\bar{X}=4.08 - 3.63$) และข้อที่มีระดับการเสริมสร้างที่ต่ำที่สุดอยู่ในระดับน้อยในเรื่องการให้ความช่วยเหลือดูแล ครู และชุมชน อยู่ในลำดับที่ 2 การแสวงหาผลประโยชน์กับครูและศิษย์ อยู่ในลำดับที่ 1 ($\bar{X}=2.33$)

1.3 การเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในด้านการสร้างขวัญและกำลังใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร สภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.28$) เรื่องที่สูงที่สุด คือการส่งเสริมให้ท่านมีโอกาสได้รับการฝึกฝน อบรม ดูงาน การลาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ อยู่ในลำดับที่ 1 การปลูกจิตสำนึกความเป็นครู อยู่ในลำดับที่ 2 ทุกคนในสถานศึกษาอยู่ภายใต้กฎเดียวกัน อยู่ในลำดับที่ 3 การส่งเสริมให้ครูมีอุดมคติในการทำงานอยู่ในลำดับที่ 5 และครูในสถานศึกษารับผิดชอบงานได้เอง อยู่ในลำดับที่ 5 ($\bar{X}=3.86 - 3.46$) และเรื่องที่ต่ำที่สุด คือ การให้รางวัลและการลงโทษตามสภาพจริงอยู่ในลำดับที่ 4 สถานศึกษามีระบบตรวจสอบข้อมูลทุกครั้งที่มีการกล่าวหา อยู่ในลำดับที่ 3 ในสถานศึกษาชอบขูขมิบ-นิทนามากกว่าการช่วยเหลือกัน อยู่ในลำดับที่ 2 และการกระทำผิดระเบียบ หรือผิดพลาดแบบไม่มีใครรู้ก็ไม่น่าอายเท่าไรแต่อยู่ในระดับ ปานกลาง($\bar{X}= 3.08 - 2.68$)

1.4 การเสริมสร้างพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในเรื่องการฝึกอบรมทางด้านวินัยของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรสภาพโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.98$) เรื่องที่สูงที่สุด คือ ผู้บริหารสอดแทรกในเรื่องระเบียบวินัยและการปฏิบัติหน้าที่ในการสร้างสรรค์ หรือประชุมทุกภาคเรียน อยู่ในลำดับที่ 1 การประชาสัมพันธ์ ให้ครูอาจารย์ทราบถึงระเบียบวินัยในการปฏิบัติราชการอยู่ในลำดับที่ 2 การจัดประชุมสัมมนาเพื่อป้องกัน และการแก้ไขปัญหาด้านวินัย อยู่ในลำดับที่ 3การจัดหาคู่มือปฏิบัติราชการอย่างเพียงพอ อยู่ในลำดับที่ 4 และการจัดหาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวินัยให้แก่ครูอาจารย์ได้ศึกษา อยู่ในลำดับที่ 5 แต่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.46 - 3.20$) และเรื่องที่มีระดับการเสริมสร้างที่ต่ำที่สุด คือ การพาครูอาจารย์ไปเยี่ยมชม และศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง ในด้านการรักษาวินัย อยู่ในลำดับที่ 4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้ครูได้ทำงานในตำแหน่งหรือ ในองค์กรวิชาชีพ อยู่ในลำดับที่ 3 ครูภายในสถานศึกษาได้รับการ อบรมสัมมนาในเวลา 5 ปี ที่ผ่านมา อยู่ในลำดับที่ 2 และท่านไม่

เคยได้รับการปฐมนิเทศ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ อยู่ในลำดับที่ 1 แต่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.76 - 2.51$)

1.5 การเสริมสร้างพัฒนาวินัยข้าราชการครู ในด้านการจูงใจให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีทัศนคติจิตสำนึก และพฤติกรรมไปในทางที่มิวินัยของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร สภาพโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$) ส่วนข้อที่มีระดับ การเสริมสร้างอยู่ในระดับสูงที่สุด แต่อยู่ในระดับมาก คือ เรื่องสถานที่ทำงานสะอาดและปลอดภัย อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาครูในสถานศึกษารักสามัคคีกัน อยู่ในลำดับที่ 2 การดูแลให้ครูมีปัจจัยสี่ อย่างเพียงพอ อยู่ในลำดับที่ 3 และการส่งครูเข้าประกวดบุคคลดีเด่น อยู่ในลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 3.56 - 3.98$) และเรื่องที่ต่ำที่สุด คือ การนำข้อมูลกรณีที่มีข้าราชการครูกระทำผิดวินัยมาเล่าให้ครู อาจารย์ ฟังพร้อมทั้งชี้แจงถึงสาเหตุของความคิด และโทษที่จะได้รับ อยู่ในลำดับที่ 3 การจัดทำคู่มือบัตรแจก แก่ ครู อาจารย์ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการรักษาวินัย อยู่ในลำดับที่ 2 และมีการ ให้รางวัลผู้มีวินัยดี และลงโทษผู้กระทำผิดวินัยอยู่ในลำดับที่ 1 แต่อยู่ในระดับน้อย คือ ($\bar{X} = 2.83 - 2.32$)

2. ผลการเปรียบเทียบในเรื่องการเสริมสร้างพัฒนาวินัยข้าราชการครูสายผู้สอน ใน โรงเรียนประถมศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา และตามประสบการณ์ พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับที่ปริญญาตรีและต่ำกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัย ข้าราชการครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ยกเว้นในด้านการสร้างขวัญและ กำลังใจที่ผู้บริหารสถานศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า มีการเสริมสร้างมากกว่าผู้บริหาร สถานศึกษาในระดับปริญญาโท ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่า สถานศึกษาที่มีผู้บริหารที่มี วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยของข้าราชการครูในสถานศึกษา จังหวัดพิจิตรมากกว่าสถานศึกษาที่มีผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า

2.1.1 ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า กับผู้บริหารที่มีวุฒิ ทางการศึกษาในระดับปริญญาโท มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยข้าราชการครูในเรื่องการปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีด้านวินัยข้าราชการ ในภาพรวมและในรายละเอียด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัย สำคัญทางสถิติ ยกเว้นในเรื่องส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการทำงานให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของ ทางราชการเสมอ การส่งเสริมให้ครูสอดส่องเหตุการณ์อันอาจเป็นภัยอันตรายของประเทศชาติ และ การวางตัวเป็นกลางทางการเมืองของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าดำเนินการ

สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.1.2 ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า กับผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครูในเรื่องการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านจรรยาบรรณครู ในภาพรวมและในรายละเอียด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.3 ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า กับผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครูในเรื่องการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการฝึกอบรมด้านวินัย ในภาพรวมและในรายละเอียด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในเรื่องครูมีโอกาสเป็นผู้นำอภิปรายเกี่ยวกับระเบียบวินัยแก่เพื่อนครู ที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า ดำเนินการมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.4 ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า กับผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในเรื่องการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในภาพรวม และเรื่องทุกคนในสถานศึกษาของท่านอยู่ภายใต้ กฎระเบียบเดียวกัน การช่วยเหลือ หรือป้องกันทันทีที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า แตกต่างจากผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครูมากกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท

2.1.5 ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า กับผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครูในเรื่องการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา มีทัศนคติจิตสำนึกและพฤติกรรมในทางที่มีวินัย ในภาพรวมและในรายละเอียด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเรื่องสถานศึกษาจัดทำวุฒิบัตรแจกครู อาจารย์ที่ประพฤติคนเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาวินัย ที่ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครูมากกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร ตั้งแต่ 0 - 10 ปี และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร ตั้งแต่ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีบทบาทในการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครูในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 จึงปฏิเสธสมมุติฐานพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 0 - 10 ปี มีการเสริมสร้างและ พัฒนาวิสัยข้าราชการครู น้อยกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

2.2.1 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 - 10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในภาพรวมและรายละเอียดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในเรื่องสถิติและรายงานในสถานศึกษา เป็นข้อเท็จจริงทั้งหมด และผู้บริหารสถานศึกษาวางตัวเป็นกลางทางการเมือง ที่ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในด้านวิสัยข้าราชการมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 0 - 10 ปี

2.2.2 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 - 10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในภาพรวมและรายละเอียดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในด้านจรรยาบรรณ มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 - 10 ปี

2.2.3 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 - 10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในภาพรวมและรายละเอียดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้ครู อาจารย์ ทราบถึงระเบียบวินัยในการปฏิบัติราชการอยู่เสมอ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในด้านการฝึกอบรมด้านวินัยมากกว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 - 10 ปี

2.2.4 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 - 10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในภาพรวมและรายละเอียดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในเรื่องการส่งเสริมให้ครูมีโอกาสได้รับการฝึกฝน อบรม ดูงาน การลาศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และการชมเชยในผลงานของครูด้วยความจริงใจ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ มากกว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 - 10 ปี

2.2.5 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 - 10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในภาพรวมและรายละเอียดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ในการบริหาร 10 ปี

ขึ้นไปมีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยข้าราชการครูในด้านการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา มีทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมในทางที่มีวินัย มากกว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0-10 ปี

อภิปรายผล

จากผลจากการวิจัยในเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยข้าราชการครู ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร มีข้อควรอภิปรายดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ในเรื่องการเสริมสร้างพัฒนาวินัยข้าราชการครูสายผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมแล้ว พบว่า

1.1 สภาพโดยรวมในการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยข้าราชการครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรของผู้บริหารสถานศึกษา มีระดับการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยข้าราชการครู ในภาพรวมและทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) และในรายด้าน ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง 2.97-3.42) โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีสูงสุด รองลงมาคือการสร้างขวัญและกำลังใจ รองลงมาคือการฝึกอบรมทางด้านวินัย และน้อยที่สุดคือการจูงใจ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมไปในทางที่มีวินัย แสดงให้เห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ได้นำความหมายของคำว่าวินัยมาใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร เพราะท่านต้องเป็นผู้นำในทุกๆด้านให้แก่ครูในสถานศึกษา เป็นคนคอยดูแลเพื่อให้ทุกคนอยู่ในกฎระเบียบของทางราชการสอดคล้องกับแนวความคิดของ ประวิณ ณ นคร(2534 : 30-32) ที่กล่าวไว้สรุป ได้ว่า วินัยเป็นตัวช่วยในการเพิ่มพลังในการทำงาน เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ส่งผลถึงประสิทธิผล ของการทำงาน และถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาขาดวินัยจะเป็นที่หนักใจของผู้บริหาร เพราะไม่สามารถทำงานได้ดี ผลงานที่ทำออกมาไม่ดี เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องคอยกำกับอย่างใกล้ชิด

1.2 ในเรื่องของการเสริมสร้างพัฒนาวินัยข้าราชการครู ในด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรสภาพโดยรวมในเรื่องการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

1.2.1 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านวินัยข้าราชการในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) และข้อที่มีระดับการเสริมสร้างที่สูงที่สุด คือ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาไม่เปิดเผยความลับของทางราชการ การปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา การให้ความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการ การปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบแบบแผนของทางราชการอย่างเคร่งครัด และการวางตัวเป็นกลางทางการเมือง

$(\bar{X}=3.90-3.81)$ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 87 ที่ว่า ข้าราชการ พลเรือนต้องรักษาความลับของทางราชการ และข้อที่มีระดับการเสริมสร้างที่ต่ำต่ำที่สุด คือ เรื่องการจัดการภายในสถานศึกษาโปร่งใสตรวจสอบได้ ผู้บริหารยึดหยุ่นกฎระเบียบตามตัวบุคคล การเอื้อประโยชน์ในหมู่ผู้บริหารด้วยกัน การอยู่โรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา และ ผู้บริหารไม่ชอบการปฏิบัติตนที่เป็นไปตามขั้นตอน($\bar{X}=2.53$) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 89 ที่ว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งการให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

1.2.2 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านจรรยาบรรณครูในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ระดับปานกลาง($\bar{X}=3.43$) ข้อที่มีระดับการเสริมสร้างที่สูงที่สุดแต่อยู่ในระดับมาก คือเรื่องผู้บริหารสถานมีความภูมิใจในความเป็นครู การเข้มงวดในการสั่งสอนนักเรียน และการประพฤติตนเป็นแบบอย่างไทยๆ ($\bar{X}=4.08-3.63$) สอดคล้องกับแนวความคิดของ ประวิณ ฒ นคร (2526 : 12) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมให้ครูมีวินัย มีความสำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบ ความรักสามัคคีร่วมมือร่วมใจ ความรักเกียรติศักดิ์ศรี และข้อที่มีระดับการเสริมสร้างที่ต่ำที่สุดอยู่ในระดับน้อยในเรื่อง การแสวงหาผลประโยชน์กับครูและศิษย์($\bar{X}=2.33$) สอดคล้องกับจรรยาบรรณข้อ 5 ที่ว่า ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้จ้างวานให้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นหาประโยชน์ให้แก่ตนเองโดยมิชอบ

1.3 การในเรื่องของการเสริมสร้างพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในด้านการสร้างขวัญและกำลังใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรสภาพโดยรวมในเรื่องการสร้างขวัญและกำลังใจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.28$) มองในภาพรวมของด้านแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาไม่ค่อยส่งเสริมในด้านการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูเพื่อให้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และเรื่องที่มีการส่งเสริมสูงที่สุด คือผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ท่านมีโอกาสได้รับการฝึกฝน อบรม ดูงาน การลาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ การลาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ การปลูกจิตสำนึกความเป็นครู ทุกคนในสถานศึกษาอยู่ภายใต้กฎเดียวกัน การส่งเสริมให้ครูมีอุดมคติในการทำงาน และครูในสถานศึกษารับผิดชอบงานได้เอง ($\bar{X}=3.86-3.46$) สอดคล้องกับแนวความคิดของ ประวิณ ฒ นคร (2526 : 243-246) ที่กล่าวในเรื่องการสร้างขวัญกำลังใจเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ และเรื่องที่มีระดับการส่งเสริมต่ำที่สุด คือ การให้รางวัลและการลงโทษตามสภาพจริง สถานศึกษามีระบบตรวจสอบข้อมูลทุกครั้งที่มีการกล่าวหา ในสถานศึกษาชอบชุบชิบนิทานมากกว่าการช่วยเหลือกัน และ

การกระทำ ผิดระเบียบ หรือผิดพลาดแบบไม่มีใครรู้ก็ไม่น่าอายเท่าไรแต่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) แสดงว่าผู้บริหารไม่รู้ว่ามีการกระทำผิดเกิดขึ้น คนอื่นไม่รู้แต่ตัวท่านรู้ ผู้บริหารควรมีการรักษากฎระเบียบโดยเคร่งครัด สอดคล้องกับ คิณ ประยูรพุทธ (2537 : 404) ที่กล่าวว่า ความจริงจิงของ ผู้บริหารในการบังคับให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบและหลักเกณฑ์เอื้อประ โยชน์ต่อการพัฒนา แต่ถ้า ผู้รักษากฎ ระเบียบไม่มีความจริงจิงแล้วการพัฒนาก็จะเกิดอุปสรรค

1.4 ในเรื่องของการเสริมสร้างพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในเรื่องการฝึกอบรมทางด้านวิสัยของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรสภาพโดยรวมในเรื่องการปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) ทั้งในรายด้านและรายข้อ ในด้านนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการเสริมสร้างให้มากเพราะจะทำให้ครู ได้รับความรู้ใหม่ๆมาพัฒนาตนเองและเด็กนักเรียน เพื่อให้มีความรู้ทันเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ สุทธิเวช คิณฐ์รอด (2534 : บอค์ย่อ) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการรักษาวิสัย โดยการส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมให้มีวิสัย และสร้างเงื่อนไขให้มีวิสัย เปิดโอกาสให้ระบายความคับข้องใจ

1.5 ในเรื่องของการเสริมสร้างพัฒนาวิสัยข้าราชการครู ในด้านการจูงใจให้ผู้ได้บังคับบัญชามีทัศนคติจิตสำนึก และพฤติกรรมไปในทางที่มีวิสัยของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรสภาพโดยรวมในเรื่องการปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$) ภาพรวมรายด้านผู้บริหารมีการจูงใจให้ผู้ได้บังคับบัญชามีทัศนคติจิตสำนึก และพฤติกรรมไปในทางที่มีวิสัยยังน้อยต้องปรับปรุงในด้านนี้ให้มาก ส่วนข้อที่มีระดับการเสริมสร้างอยู่ในระดับสูงที่สุด แต่อยู่ในระดับมาก คือ เรื่องสถานที่ทำงาน สะอาดและปลอดภัย ($\bar{X} = 3.56$) ในเรื่องของสถานที่สะอาดและปลอดภัยทำให้ครูมีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ เพราะสถานที่ที่สะอาดทำให้บรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนของครู สอนด้วยความสบายใจไม่ต้องคอยระวังอันตรายนักเรียนเรียนอย่างมีความสุข และเรื่องที่สำคัญแต่อยู่ในระดับน้อย คือ สถานศึกษามีการให้รางวัลผู้กระทำวินัยดี และลงโทษผู้กระทำผิดวินัย ($\bar{X} = 2.32$) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มการจูงใจให้ผู้ได้บังคับบัญชามีทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมไปในทางที่มีวิสัยให้มากกว่าเดิมและผู้บริหารควรเป็นตัวอย่างที่ดีเพราะบุคลิกภาพที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาย่อมเป็นแบบอย่างที่ดีของครู สอดคล้องกับ เจริญ ลาภม (2534 : 76 -78) ได้กล่าวว่าบุคลิกภาพที่ดีของผู้บริหารมีส่วนส่งเสริมในเรื่องการรักษาวิสัยของข้าราชการครู

2. ผลการเปรียบเทียบในเรื่องการเสริมสร้างพัฒนาวิสัยข้าราชการครูสายผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา และตามประสบการณ์ พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับที่ปริญญาตรีและต่ำกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท มีการเสริมสร้างพัฒนาวิสัยข้าราชการ การครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ยกเว้นในด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า มีการเสริมสร้างมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาใน ระดับปริญญาโท ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่าสถานศึกษาที่มีผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับ ปริญญาโท มีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยของข้าราชการครูในสถานศึกษาจังหวัดพิจิตรมากกว่า สถานศึกษาที่มีผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า

2.1.1 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านวิสัย ข้าราชการ ในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยผู้บริหารที่มีวุฒิ การศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่ามีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยมากกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิ การศึกษาในระดับปริญญาโท ในเรื่องการตรวจการการทำงานให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของ ทางราชการ ส่งเสริมให้ครูสอดส่องเหตุการณ์อันเป็นอันตรายของประเทศ และการวางตัว เป็นกลางทางการเมือง

2.1.2 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านจรรยาบรรณครู ในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยผู้บริหารที่มีวุฒิ การศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่ามีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยในภาพรวมเท่ากับผู้บริหาร ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ยกเว้นในข้อที่ผู้บริหารมีเวลาดูแลช่วยเหลือ ครู และชุมชน ที่ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่ามีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัย มากกว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท

2.1.3 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการสร้าง ขวัญและกำลังใจ ในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยผู้บริหาร ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่ามีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยมากกว่าผู้บริหารที่มี วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ในภาพรวมและในรายชื่อในเรื่องภายในสถานศึกษาน่าอยู่และมี การร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน และการส่งเสริมให้ครูมีอุดมคติในการทำงาน

2.1.4 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการฝึ กอบรมด้านวิสัยในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยผู้บริหารที่มี วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่ามีการเสริมสร้างและพัฒนาวิสัยมากกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิ การศึกษาในระดับปริญญาโท ในเรื่องครูมีโอกาสนำอภิปรายเกี่ยวกับระเบียบวินัยให้แก่เพื่อน ครู

2.1.5 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการจูงใจให้ ผู้ได้บังคับบัญชาที่มีทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมไปในทางที่มีวินัย ในภาพรวมมีระดับการเสริม สร้างอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยมากกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ในเรื่อง สถานศึกษาจัดทำคู่มือบัตรแจกแก่ ครู อาจารย์ ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาวินัย

จากผลการวิจัยในเรื่องวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยข้าราชการครูในสถานศึกษา มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มี วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท แสดงให้เห็นได้ว่าวุฒิการศึกษาไม่มีผลต่อการเสริมสร้างและ พัฒนาวินัยข้าราชการครูในสถานศึกษา และผลการวิจัย ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่าสถานศึกษา ที่มีผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยของข้าราชการครู ในสถานศึกษาจังหวัดพิจิตรมากกว่าสถานศึกษาที่มีผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี และต่ำกว่า

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร ตั้งแต่ 1 - 10 ปี และ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร ตั้งแต่ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มี การเสริมสร้าง และพัฒนาวินัยข้าราชการครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ผู้บริหาร ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 1 - 10 ปี มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยข้าราชการครู น้อยกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

2.2.1 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านวินัย ข้าราชการ ในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยผู้บริหารสถาน ศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 - 10 ปี มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยมากกว่าผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป ในเรื่องสถิติและรายงานในสถานศึกษา เป็นข้อเท็จจริงทั้งหมด และการเอื้อประ โยชน์แก่ผู้บริหารด้วยกัน

2.2.2 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านจรรยาบรรณครู ในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยผู้บริหารสถาน ศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 - 10 ปี มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยน้อยกว่าผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป ในภาพรวม

2.2.3 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 - 10 ปี มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยมากกว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป ในเรื่องภายในสถานศึกษาน่าอยู่ และมีการร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน และผู้บริหารชื่นชมและชมเชยในผลงานของครูด้วยความจริงใจ

2.2.4 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการฝึกอบรมด้านวินัยในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 – 10 ปี มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยน้อยกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป ในเรื่องสถานศึกษาประชาสัมพันธ์ ให้ครู อาจารย์ ทราบถึงระเบียบวินัยในการปฏิบัติราชการอยู่เสมอ

2.2.5 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการจูงใจให้ ผู้ได้บังคับบัญชามีทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมไปในทางที่มีวินัย ในภาพรวมมีระดับการเสริมสร้างอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 – 10 ปี มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยน้อยกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป ในเรื่องการจัดทำวุฒิบัตรแจกครู อาจารย์ ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาวินัย ส่วนในเรื่องการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิดวินัยได้ปรับปรุงตัวเอง ที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 0 – 10 ปี มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป

จากผลการวิจัยในเรื่องประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยข้าราชการครูมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ 1 – 10 ปี ซึ่งตรงตามสมมุติฐานของการวิจัย ที่ว่า สถานศึกษาที่มีผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรมากกว่าสถานศึกษาที่มีผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารตั้งแต่ 10ปี และน้อยกว่า แสดงว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่า มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าได้รู้ถึงปัญหา ความต้องการของข้าราชการครู จากประสบการณ์ที่มากกว่า ทำให้มีวิธีการในการบริหารที่มากกว่า และสิ่งที่ทำให้ผู้บริหารประสบผลสำเร็จคือ การนิเทศเพราะการนิเทศ เป็นวิธีการติดตามผลงานของครูได้ดี จะเป็นการชี้แนะ ช่วยในการแก้ปัญหา และเป็นการให้กำลังใจช่วยเสริมแรง ทำให้ครูมาพัฒนาตนเอง เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ อัมภา บุญช่วย (2537 : 111 – 112) ที่กล่าวไว้พอสรุปได้ว่าการกำกับติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหาร เป็นการช่วยในการชี้แนะ รับผิดชอบต่อสภาพและปัญหาการให้กำลังใจเพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข พัฒนาดนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

ยังผลต่อผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเสริมสร้างการนิเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง สม่ำเสมอ แล้วนำผลที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หลักสูตรสถาบันพัฒนาผู้บริหาร สถาบันฝึกอบรมนักบริหารควรเน้น การให้ความรู้ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีการศึกษาพัฒนาตนเองในเรื่องการปฏิบัติตนเพื่อ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เน้นในหลักสูตรการศึกษาในเรื่องการพัฒนาวินัยเพื่อผู้บริหาร จะได้นำไปพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องการฝึกอบรมทางด้านวินัย หาเอกสาร และส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหาความรู้ และส่งเสริมให้ได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงาน หรือ ส่งเสริมให้ลาศึกษาต่อเพื่อจะได้กลับมาช่วยพัฒนาสถานศึกษาให้เจริญทันโลกปัจจุบัน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาหาความรู้ และรอบรู้เพื่อการสร้างขวัญและ กำลังใจแก่ข้าราชการครูผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เขานำวิชาความรู้ที่มีอยู่ในตัวของเขาออกมาใช้ให้ เกิดประโยชน์กับทางราชการ และเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตัวของเขา ฝึกให้เป็นผู้ที่กล้าแสดงออก เพราะในปัจจุบันนี้ทุกอย่าง

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคอยดูแลช่วยเหลือแก่ครูที่มีความเดือดร้อน และ ช่วยชี้แนะเพื่อจูงใจให้มีทัศนคติจิตสำนึก และพฤติกรรมของข้าราชการครูเพื่อไม่ให้ทำผิดวินัย เช่น หากคิดตัวอย่างที่ครูเราทำผิดวินัยโดยไม่ตั้งใจ หรือทำความผิดแบบรู้เท่าไม่ถึงการณ์ มาเป็นตัวอย่าง เพื่อเตือนสติแก่ข้าราชการครู

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาทำการวิจัยในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างพัฒนาวินัย ข้าราชการครู

2.2 ควรมีการศึกษาการเสริมสร้างพัฒนาวินัยข้าราชการครูตามทัศนะผู้บริหาร สถานศึกษา

2.3 การวิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างขวัญและกำลังใจในการทำงานกับวินัยของข้าราชการครู